

#DKVILD
SAMMEN OM ET VILDERE DANMARK

Projektindstilling til:

**Danmarks VILDESTE
kommune**

**Lejre
Kommune**

Finale grønbogen

Kommunenavn:
Lejre Kommune

Kontaktperson(-er).

Afdelingsleder i Natur & Miljø Ruth Bjerregaard, rubje@lejre.dk eller naturmedarbejder Stine Stetson, scrs@lejre.dk

Jeres VILDE projektside:

<http://www.lejre.dk/denvildstekommune>

Hjemmesiden giver et overblik over hvad Lejre Kommune har arbejdet med i konkurrenceperioden.

Finaleprojektets titel/overskrift: *Naturen ind i alt - Vores VILDE Sted*

Kort beskrivelse af projektet

I Lejre kommunes vision Vores Sted fremgår, at vi tænker naturen ind i alt. Med den politisk vedtagne vision har kommunen et godt ståsted for at skabe positiv forandring for kommunens vilde planter og dyr. Vi har i mange år arbejdet for mere natur. Det vi byder ind med i denne konkurrence, er en gennemgribende omlægningen af driften af kommunens arealer, hvor vi er gået *all in* på en drift, der fremmer biodiversiteten. Der er tale om et paradigmeskifte i organisationen. Vi er gennem oplysning og vedholdenhed ved at ændre det *mindset*, hvor grønne arealer anses for pæneste, hvis de er trimmede og velplejede, til at vi selv og borgerne kan glædes over de mere vilde arealer. De vilde arealer ser mere rodede og uplejede ud, men når vi kender formålet; at bidrage til at fremme et mangfoldigt plante- og dyreliv, så ser vi det i et andet lys og kan ligefrem lære at holde af det, vi ser. Vi har arbejdet med at inddrage og forankre nye tiltag i afdelinger og hos medarbejdere, som vi normalt ikke taler natur og biodiversitet med. F.eks. samarbejdes der om at tænke biodiversitet ind i store anlægs- og byggeprojekter. Vores grønne driftsfolk i Vej & Park har været på naturworkshop og ud over at pleje naturvenligt, laver de nu også eksperimenter med forskellige slåninger. Ikke bare vores egne medarbejdere skal tænke nyt. Det skal også borgere og lodsejere, som ejer og plejer egne grønne arealer. Vi har gennem projektet oplyst, og vil fortsat oplyse og inspirere til vilde indsatser via forskellige kanaler som Facebook, formidlingsskilte, kommunens hjemmeside, tv og indlæg i aviser/magasiner m.m. Vi har sammen med en lokal ildsjæl holdt oplæg på Hvalsø bibliotek om hvordan vi arbejder med og for den vilde natur på de kommunale arealer og om, hvad man selv, som borger, kan gøre for at fremme biodiversiteten. Borgerne er blevet inspireret til at skabe frivillige netværk, foreninger og grupper, der understøtter mere vild natur i kommunen. Flere har valgt, at åbne deres havelåge og invitere ind for at vise, hvordan man skaber en smuk vild have. Kommunen har desuden udlånt et større areal i Herslev ud til borgere, der ønsker at arbejde med naturen. Og også i Sæby arbejder en gruppe borgere målrettet for mere biodiversitet. Også på vores skoler spirer biodiversitetsprojekter frem. Der er både læring og fornøjelse i at udvikle projekter, der kan tiltrække flere planter og dyr.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Lejre Kommune skal kåres som Danmarks VILDESTE, fordi vi er handlekraftige på naturens vegne. Vi arbejder for mere biodiversitet ved at strukturere driftsomlægningen i en agil projektform på tværs i organisationen. Vores Vilde Sted er forankret i flere afdelinger og med bevågenhed på flere lederniveauer. Vi prøver os frem og tilpasser undervejs - hele tiden med naturen tænkt ind. Og det virker! Vi tager ansvar og inspirerer engagerede borgere.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

(hvis projektet lever op til fx to kriterier, efterlades de øvrige tre felter tomme)

- **Nytænkende:**
Det er nytænkende at inddrage medarbejdere som ikke til daglig arbejder med natur og biodiversitet som f.eks. projektledere i afdeling for Ejendomme og afdeling for Trafik i biodiversitetsprojekter.
- **Engagerende:**
Med Lejre Kommunes vision om Vores Sted understøttes de engagerede borgere. I arbejdet med biodiversitet oplever vi både engagerede borgere, frivillige ildsjæle og topmotiverede medarbejdere.
- **Vedvarende:**
Det er politisk besluttet, at kommunen skal tage ansvar i biodiversitetskrisen. Forvaltningen har ændret driftsform på de kommunale arealer. Det peger fremad og vil tage til i styrke.
- **Stort:**
Alle kommunale grønne arealer er med, men det store og vigtigste for fremtiden og biodiversiteten bør ikke kun måles i hektar. Det store her er en ændring af et mindset hos os selv og hos borgerne.
- **Intelligent:** *Vi anvender råjorden i bygge- og anlægsprojekter i stedet for at indkøbe dyr muldjord. Vi lader den lokale vilde flora indvandre selv. Dermed understøttes den lokale flora med en intelligent tilgang.*

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?:

Vi er blevet bekræftet i, at vi allerede inden konkurrencen havde gang i nogle gode tiltag omkring naturvenlig drift. Det tager tid at skabe en mangfoldig natur og det kræver vedholdenhed, politisk commitment og inddragelse af alle dele af organisationen. De gode resultater opnår vi, når også virksomheder, borgere og lodsejere bliver engageret. Enkle midler og omtanke kan gøre en stor forskel.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

- *Vælg næringsfattig råjord i stedet for næringsrig muldjord i anlægsprojekter.*
- *Inddrag og samarbejd med de medarbejdere og afdelinger, som arbejder med kommunale anlægs- og byggeprojekter.*
- *Lad den lokale vilde flora indvandre naturligt.*
- *Sank frø fra danske vilde planter i lokalområdet, som så kan anvendes i forskellige projekter andre steder i kommunen.*
- *Lad dygtige frivillige ildsjæle stå for formidling af biodiversitet gennem de lokale foreninger og frivillige grupper.*
- *Understøt borgerdrevne biodiversitetsprojekter med kommunale puljemidler. kommunen støtter de frivillige økonomisk og står til rådighed for dialog og sparring.*
- *Indgå frivillige aftaler med lokale landmænd om at lave naturpleje på grønne kommunale arealer.*
- *Opsæt formidlingsskilte der fortæller om hvorfor vi slår græs færre gange om året.*
- *Slå græsset i mosaikmønstre, som tilgodeser både insekter og blomster OG giver nye oplevelser til borgerne i form af nye stier.*
- *Hold fast i den nye tilgang*